

RAPORT MBI BUXHETIMIN E PËRGJEGJSHËM GJINOR

1. Të dhëna për programin e përzgjedhur

Emri i programit:

Formimi dhe përmirësimi profesional brenda dhe jashtë vendit (nënprogrami 11)

Spektori (njësia organizative) përgjegjëse për zbatimin e programit:

Spektori i Burimeve Njerëzore

Lloji i programit

Horizontale

Vertikale

Si lidhet programi me Strategjinë e barazisë gjinore:

Me qëllim të zbatimit të nenit 5 të Ligjit për mundësi të barabarta për gratë dhe burrat, Strategjia për prezantimin e buxhetit të përgjegjshëm gjinor të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë (2012-2017), si dhe obligimet e përfshira në Metodologjinë për buxhetim të përgjegjshëm gjinor, Ministria e Mbrojtjes vazhdon me zbatimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor duke përgatitur një deklaratë të dytë buxhetore, si dhe vijon procesin e monitorimit të programit 6 "Akademia Ushtarake" për të cilin është përgatitur një pasqyrë buxhetore gjinore (2018-2020).

Duke pasur parasysh se Strategjia për barazinë gjinore synon promovimin e mundësive të barabarta për gratë dhe burrat, pra perspektivën gjinore, Ministria e Mbrojtjes vijon zbatimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor duke përzgjedhur një nënprogram të ri 11 "Trajnimi dhe përmirësimi profesional brenda dhe jashtë vendit". Ky nënprogram parashikon planifikimin e burimeve financiare për arsimim, trajnim dhe lloje të tjera të formimit profesional dhe përmirësimit të personelit brenda dhe jashtë vendit, për të cilin është përgatitur një pasqyrë gjinore-buxhetore (2022-2025).

2. Hyrje

Nënprogrami buxhetor 11 - Përgatitja dhe përmirësimi profesional në vend dhe jashtë vendit përfshin planifikimin dhe monitorimin e shpenzimeve që kanë të bëjnë me aftësimin profesional dhe përmirësimin e punonjësve të Ministrisë së Mbrojtjes dhe Armatës së Republikës së Maqedonisë së Veriut në vend dhe jashtë vendit. Gjegjësisht, ky nënprogram është futur në vitin 2020 pas shfuqizimit të nënprogramit të Qeverisë K2 – Aftësim dhe përmirësim profesional.

Në nënprogramin 11 - Formimi dhe përmirësimi profesional brenda dhe jashtë vendit, janë planifikuar burime financiare për:

- mëditjet, shpenzimet e udhëtimit, akomodimi dhe shpenzimet tjera dytësore për udhëtime brenda dhe jashtë vendit në bazë të: seminareve, punëtorive dhe llojeve të tjera të trajnimeve për aftësim dhe përmirësim profesional;
- shërbimet kontraktuale (kosto për arsimim (specializime, studime pasuniversitare), seminare dhe trajnime, si dhe për pagesën e kostove për bashkëpunëtorët e jashtëm të punësuar për realizimin e trajnimeve në vend);
- shpenzime të tjera korrente (shpenzime për shërbime katering për mysafirë dhe delegacione nga vendi dhe jashtë vendit, si dhe për blerjen e materialit përfaqësues).

Me zbatimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor dhe me përzgjedhjen e këtij nënprogrami të dytë, Ministria e Mbrojtjes vazhdon të përfshijë komponentin gjinor në procesin e planifikimit dhe buxhetimit të nisur në vitin 2018. Duke marrë parasysh implikimet e ndryshme për gratë dhe burrat, në drejtim të zbulimit dhe perceptimit të dallimeve dhe marrjen e masave për të kapërcyer pabarazinë dhe shkaqet e saj; duke mundësuar shpërndarje korrekte gjinore të mjeteve buxhetore nga aspekti i barazisë gjinore.

Në përputhje me deklaratën gjinore-buxhetore të përgatitur nga Ministria e Mbrojtjes për periudhën 2022-2025, janë parashikuar treguesit e mëposhtëm të prodhimit:

- Forcimi i kompetencave të personelit nga Ministria dhe Armata që janë të përfshirë në SODheU (numri i trajnimeve, të dhëna të ndara sipas gjinisë për pjesëmarrësit në trajnimet gjinore);
- Rritje 10-20% e kandidatëve të regjistruar për referim në SODheU brenda dhe jashtë vendit;
- Rritje 10-20% e përqindjes së kandidatëve të referuar për referim në SODheU brenda dhe jashtë vendit.

4. Rezultatet e arritura, ndryshimet dhe ndikimet (janë nën monitorim kushtet fillestare dhe treguesit që tregojnë ndryshime)

Bartës i planifikimit të nënprogramit 11 në vitin 2024 është Sektori i burimeve njerëzore. Zbatohet në përputhje me Planin vjetor për arsimimin, aftësimin profesional, specializimin dhe aftësimin e personelit të Ministrisë dhe të Armatës.

Formimi dhe zhvillimi profesional brenda dhe jashtë vendit është i disponueshëm në mënyrë të barabartë si për burrat ashtu edhe për gratë përmes mundësive të barabarta për aftësim dhe zhvillim profesional për kategori të ndryshme të personelit - nëpunës administrativ në Ministri, si dhe personelin ushtarak dhe civil që shërben në Armatë.

- Fuqizimi i kompetencave të personelit nga Ministria dhe Armata e përfshirë në SODheU;
- Forcimi i aftësive dhe kompetencave të veçanta të anëtarëve të grupit të punës për zbatimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor në Ministrinë e Mbrojtjes;

Të dhënat e trajnimit të ndara sipas gjinisë në 2024:

Trajnim brenda vendit (trajnim i specializuar) i organizuar nga Ministria e Mbrojtjes

– Dr. Gjosef Kruzell Qendra e trajnimit për grupe të ndryshme të synuara: zyrtarë administrativë në Ministri, personel ushtarak dhe civil nga Armata.

Në vitin 2024, nga gjithsej 312 pjesëmarrës, 137 ose 44% ishin femra, ndërsa 175 ose 56% ishin meshkuj.

Krahasuar me vitin 2023 ka një rritje të përqindjes së femrave të referuara në trajnime të specializuara me 2,49%.

Trajnim i specializuar i realizuar - seminar "Trajnimi bazë për zyrtarët e autorizuar (OSL)". Trajnimin e kanë kryer gjithsej 395 pjesëmarrës – zyrtarë administrativë nga Ministria e kategorisë B, V dhe G, prej të cilëve 208 meshkuj (53%) dhe 187 femra (47%).

Formimi dhe përmirësimi profesional jashtë vendit

Specializime, trajnime dhe kurse jashtë vendit (kurse në shkollat e NATO-s, Qendrat e ekselencës; Qendrat partnere për trajnim dhe edukim dhe kurse sipas planeve dypalëshe me vendet e huaja).

Gjithsej 232 persona nga Ministria dhe Armata janë dërguar për aftësim dhe shkollim profesional jashtë vendit, prej të cilëve 85% janë meshkuj dhe 15% femra.

Arsimi, specializimet dhe studimet pasuniversitare në vend:

Në vitin akademik 2024/2025 të Akademisë komando-shtabore (Akademia Ushtarake "Gjeneral Mihajlo Apostolski"), nga gjithsej 24 studentë të regjistruar, 14 janë meshkuj dhe 2 femra.

Në vitin akademik 2023/2024, gjithsej 60 pjesëmarrës, nga të cilët 48.3% janë femra, kanë marrë pjesë në trajnimin profesional dhe ngritjen e oficerëve për nevojat e shërbimeve të Armatës.

5. Analiza e ndarjeve buxhetore (fondet e planifikuara dhe të shpenzuara, për përfitues, fonde shtesë, harxhime specifike për gratë).

Në analizën e alokimeve buxhetore, mund të udhëhiqeni nga:

Analiza e fondeve të shpenzuara në lidhje me treguesit e caktuar për atë program;

Shpërndarja në përqindje e kostove të burrave dhe grave;

Analizë e efekteve dhe ndikimit në realizimin e treguesve të programit, të dedikuar posaçërisht për një kategori të caktuar qytetarësh, burra apo gra.

Në vitin 2024 për këtë nënprogram janë miratuar mjete në vlerë prej 25.000.000 denarë, ndërsa me ribalancim është zvogëluar shuma e njëjtë me datën 31.12.2024 në shumë prej 24.300.000 denarë, prej të cilave janë realizuar 22.968.009 denarë.

Në vitin 2024, gjithsej 232 persona nga Ministria dhe Armata janë dërguar për formim dhe arsimim profesional jashtë vendit, nga të cilët 85% janë meshkuj, 15% femra.

Në vitin 2024, 312 pjesëmarrës kanë marrë pjesë në trajnime në vend (trajnime të specializuara) të organizuara nga Ministria e Mbrojtjes – Qendra e Stërvitjes "Dr. Gjosef Kruzell", pra 175 ose 56% e pjesëmarrësve janë meshkuj, dhe 137, pra 44% janë femra.

35.000.000 denarë janë miratuar në Buxhetin e Ministrisë së Mbrojtjes për nënprogramin 11 – Aftësim dhe zhvillim profesional në vend dhe jashtë vendit në vitin 2025.

6. Grykat e ngushta dhe mësimet e nxjerra (Si mund ta përmirësojmë politikën/programin në të ardhmen, në mënyrë që të ofrojmë rezultate më të mira në përputhje me treguesit e përcaktuar)

Mësimet e nxjerra: Kompetencat e forcuara të personelit nga Ministria dhe Armata e përfshirë në trajnimin dhe përmirësimin profesional kontribuojnë në forcimin e aftësive dhe gatishmërisë profesionale në proceset dhe rrjedhat e punës, duke marrë parasysh aspektin gjinor.

7. Përfundime dhe rekomandime

1. Një sistem elektronik për mbajtjen e statistikave, pra ngritja e një baze të dhënash me të dhëna të ndara sipas gjinisë për programin e përmendur, do të mundësonte monitorimin metodologjik të programit duke marrë dhe përpunuar të dhëna për efektet dhe ndikimin në arritjen e treguesve dhe rezultateve të dëshiruara.

2. Plani i veprimit për promovimin e barazisë gjinore në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut (2024-2028) parasheh aktivitete - trajnime gjinore për kategori të ndryshme të personelit me qëllim të forcimit të kompetencave të veçanta të grupeve të synuara përkatëse, gjegjësisht kategorive të ndryshme të personelit. Kjo synon ndërgjegjësimin për mundësi të barabarta për burrat dhe gratë, ndër të tjera, në fushën e formimit dhe zhvillimit profesional, si një nga komponentët për zhvillimin e karrierës si të burrave ashtu edhe të grave.

**Ministër i Mbrojtjes
Vllado Misajlovski**